
Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk.

Opmerkingen nr. 154 van 29 oktober 2010 over het ontwerp van koninklijk besluit houdende veiligheidsvoorschriften voor kerninstallaties.

I. VOORSTEL EN MOTIVERING

Bij brief d.d. 8 juli 2010 heeft het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC) een ontwerp koninklijk besluit houdende veiligheidsvoorschriften voor de kerninstallaties voor commentaar overgemaakt aan Mevrouw de Minister. Bij brief d.d. 27 juli 2010 heeft Mevrouw de Minister dit ontwerp van koninklijk besluit voor commentaar overgemaakt aan de Voorzitter van de Hoge Raad PBW met de vraag om commentaar uit te brengen binnen de 3 maanden.

Met het ontwerp van besluit beoogt men een wettelijk kader te geven aan technische regels rond veiligheid van nucleaire installaties. Deze technische regels bestaan nu reeds als soft law maar zijn nog niet opgenomen in een wettelijk kader. Als gevolg van richtlijn 2009/71/Euratom dienen lidstaten technische regels te voorzien. Aangezien deze technische regels door WENRA (Western European Nuclear Regulation Association) opgesteld worden, zijn deze regels overgenomen en aangevuld met de bestaande praktijk. Door deze te codificeren worden deze ook transparant naar derden toe. Dit besluit zal als uitvoeringsbesluit fungeren bij de wet van 15 april 1994 betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle.

Op 7 september 2010 heeft het Uitvoerend Bureau van de Hoge Raad kennis genomen van dit ontwerp van besluit. Op 5 oktober 2010 werden de opmerkingen in een commissie ad hoc verzameld.

Het Uitvoerend Bureau heeft op 29 oktober 2010 beslist het ontwerp van koninklijk besluit voor advies voor te leggen aan de plenaire vergadering van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk op 29 oktober 2010.

II. OPMERKINGEN VERZAMELD DOOR DE HOGE RAAD TIJDENS DE VERGADERING VAN 29 oktober 2010.

De Hoge Raad heeft volgende opmerkingen gemaakt:

A. Wat de algemene principes betreft

- Op geen enkele wijze zijn er verwijzingen naar de welzijnswet, ARAB of Codex gemaakt. Ook zijn er geen (door)verwijzingen naar het KB van 20 juli 2001 houdende het algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen.

Deze verwijzingen kunnen de vorm aannemen van “*Onverminderd de bepalingen van de welzijnswet en zijn uitvoeringsbesluiten*” of kunnen per artikel doorverwezen worden naar specifieke ARAB –of Codexbepalingen.

- In het sociale recht (dus ook de welzijnswet en zijn uitvoeringsbesluiten) zijn er duidelijk gedefinieerde arbeidsrelaties als gevolg van het sociaal overleg. In dit besluit wordt er niet naar deze organisatorische structuren verwezen.
- Sommige bepalingen zijn zeer algemeen, andere vrij specifiek. In de welzijnswet en zijn uitvoeringsbesluiten zijn er soms zeer specifieke bepalingen opgenomen voor allerlei praktijkgevallen. Regels en procedures werden bijgeschaafd op grond van praktijkervaringen. Het is aan te raden na te gaan of deze algemene bepalingen niet tegenstrijdig zijn met concrete bepalingen uit de welzijnswet en zijn uitvoeringsbesluiten.
- Het zou nuttig zijn om bepaalde definities te laten voorafgaan door het woord nucleair om zo de nadruk en verduidelijking te maken dat het een reglementaire tekst is om de nucleaire risico's te beheersen onverminderd andere welzijnsrisico's.
- De in dit ontwerp KB opgenomen bepalingen die met het managementsysteem verband hebben, als verplichting voor een beperkt aantal bedrijven die onder het toepassingsdomein van dit ontwerp vallen, kunnen in de praktijk het best geïncorporeerd worden in de bestaande veiligheidsstructuren en het dynamisch risicobeheer zoals bepaald in het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk. De Hoge Raad vindt dat een volledig apart nucleair managementsysteem naast een veiligheidssysteem contraproductief en onduidelijk kan werken voor de werkgevers.

B. Artikelsgewijze opmerkingen

Art. 1 3: Men zou beter het woord “nucleaire veiligheid” en “sûreté nucléaire” gebruiken.

Art. 1 13: Hier stelt zich de vraag of men het begrip “ontwerpbasis” of “basisontwerp” moet gebruiken (zie ook art. 7) in de Nederlandse tekst.

Art. 2, lid 3: De Hoge Raad stelt zich de vraag of er voor de andere inrichtingen van klasse I geen specifieke overgangsmaatregelen (vb. overgangstermijn van 6 maanden na publicatie) moeten voorzien worden. Deze uitzondering van in werking treden zou ook in art. 36 opgenomen kunnen worden.

Art. 3: Hier is een belangrijke interferentie met het welzijnsbeleid zoals beschreven in het KB van 27 maart 1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk (in de Codex Titel I Hoofdstuk III).

Volgende vragen dringen zich op:

- Wordt met het publiek enkel de bevolking bedoeld of ook de werknemers zelf of via de organisatorische structuren zoals het CPBW? Volgens de welzijnswet dient ook het CPBW betrokken te worden
- Wordt hier het nucleaire veiligheidsbeleid bedoeld?
- In dit KB spreekt men van exploitant terwijl in de welzijnswet sprake is van werkgever, aangeselde of lasthebber.

Art. 4.3: De Hoge Raad vraagt zich af hoe het voldoende aantal gekwalificeerde of opgeleide personeelsleden zal ingevuld worden. Een mogelijkheid zou een benchmark zijn met soortgelijke installaties op internationaal vlak zoals bijvoorbeeld installaties in de Verenigde Staten. Er zijn tevens bepalingen rond vorming te vinden in art. 25 van het KB van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen.

Art. 6: Rond de medische geschiktheid zijn er specifieke bepalingen opgenomen in het KB van 28 mei 2003 betreffende het gezondheidstoezicht op de werknemers en art. 24 van het KB 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van ioniserende stralen. De Hoge Raad acht het aangewezen om hier naar te verwijzen en na te gaan of er geen conflicten zijn met de algemene bepalingen.

Art. 9.2: De Hoge Raad stelt zich de vraag of “*het onafhankelijk nazicht*” van de veiligheidsanalyses in de huidige structuren door FANC, BelV en de diensten voor fysieke controle (art. 23 KB van 20 juli 2001 houdende het algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen) gegarandeerd is.

Art. 15.3: De Hoge Raad vraagt zich af welke personen men concreto bedoelt in art. 15.3 laatste lid die een “*onafhankelijk nazicht uitvoeren van de wijziging*” naast de vereiste van voldoende expertise en het niet rechtstreeks betrokken geweest zijn bij het ontwerp of de uitvoering van de wijziging.

Art. 16 en 31: Rond brand en noodplan zijn er specifieke bepalingen te vinden in art. 52 ARAB en art. 22 t. e. m. 25 van het KB van 27 maart 1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk. De Hoge Raad acht het aangewezen om hier naar te verwijzen en na te gaan of er geen conflicten zijn met de algemene bepalingen.

Art. 16.2: De Hoge Raad vraagt zich af of het de verantwoordelijkheid is van de exploitant ook buiten de site bewarende maatregelen te treffen overeenkomstig het koninklijk besluit van 17 oktober 2003 tot vaststelling van het nucleair en radiologisch noodplan voor het Belgisch grondgebied.

Art. 17: De Hoge Raad vraagt zich af of men niet beter spreekt van brand en explosie i.p.v. brand alleen.

Art. 25, 33 en 35: Deze artikels zijn nog niet ingevuld. Teveel niet ingevulde bepalingen kan de uitwerking in het gedrang laten komen.

Hoofdstuk 4 rond specifieke veiligheidsvoorschriften voor de inrichtingen voor eindberging van radioactief afval is voorbehouden. De Hoge Raad wijst erop dat er al een WENRA document “Waste and spent fuel storage safety reference levels report” van maart 2010 hierover bestaat.

Art. 36: De Hoge Raad stelt zich de vraag of de artikels 12.2, 14 en 28 ook niet in de overgangsbepalingen moeten opgenomen worden. Het is niet duidelijk of het de bedoeling is dat deze artikels direct uitwerking hebben.

C. Vertaal- en schrijffouten

Art. 1 3: Moet in de Nederlandse tekst niet het woord “werknemer” gebruikt worden i.p.v. “werker”?

Art. 3: Vervang het woord “mikpunten” door “actiepunten” in de Nederlandse tekst.

Art. 10.1 b: Vervang het woord “beschadering” door het woord “beschadiging” in de Nederlandse tekst.

Art. 11.3 : Pas in de Nederlandse tekst het volgende aan “Voor elk significant voorval op het gebied... “.

Art. 11.3: Moet in de Nederlandse tekst niet het woord “basisoorzaken” i.p.v. “grondoorzaken” gebruikt worden?

Art. 13.1: De nummering in de Nederlandse tekst moet 13.1 zijn en niet 12.1

Art. 16.2: Vervang de Nederlandse tekst als volgt “De exploitant waakt er ook over het ongeval in te perken en de installatie zo snel mogelijk terug in een veilige toestand te brengen”.

Art. 23: “De betrokken leidinggevende” i.p.v. “Het betrokken leidinggevendens” in de Nederlandse tekst.

Art. 27.2: Is het in de Nederlandse tekst niet beter van te spreken over “vorm” i.p.v. “format”.

Art. 28 f): Een “b” teveel in gedetailleerde beschrijving in de Nederlandse tekst.

III. BESLISSING

De opmerkingen aan Mevrouw de Minister van Werk bezorgen.